

7. Сенів Б. Г. Сучасний стан та перспективи розвитку будівельної галузі України. *Інноваційна економіка*. – 2010. № 3. – С. 19-24.

8. Татар М. С. Дослідження проблем розвитку ресурсного потенціалу будівельних підприємств України в умовах активізації факторів зовнішнього середовища. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2016. № 6, Ч. 3. – С. 81-86.

9. Економічна статистика: економічна діяльність - Будівництво. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/bud.htm (назва з екрану, дата звернення - 5.10.2018 р.)

10. Ліпич Л.Г., Чорнуха І.В., Цимбалюк І.О. Формування стратегії розвитку будівельного підприємства в умовах інвестиційної конкуренції: монографія. – Луцьк: Вежа -Друк, 2015. 212 с.

Латишева О.В., к.е.н,
старший викладач кафедри економіки підприємства,
Чемерис Є. Т., студентка групи ЕП 15-1,
ДВНЗ «Донбаська державна машинобудівна академія»

ІНВЕСТИЦІЙНА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ТА НАПРЯМКИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ

Проведений аналіз економічних джерел та матеріалів Інтернет [1-7] показав, що на формування та стан залучення інвестицій в країну насамперед впливають зміни в економіці, політичний стан та інші фактори, що формують сприйняття України у порівнянні з іншими країнами світу, що знаходить відображення в світових рейтингах країн за різними індикаторами (рис. 1).

У 2018 р. в порівнянні з 2014 р. Україна опустилася в рейтингах: верховенства закону з 67 на 77 місце, глобальної конкурентоспроможності — з 79 на 83 місце, економічних свобод — з 121 на 135 місце, логістичної ефективності — з 61 на 80 місце, інвестиційної привабливості — з 89 на 130 місце. Неурядова міжнародна організація по боротьбі з корупцією та дослідженню рівня корупції по всьому світу «Transparency International» визначила Україну, як саму корумповану країну Європи, а швейцарська міжнародна фінансова група «Credit Suisse» («Кредіт Суйсс груп»), яка представлена в 56 країнах світу, яка працює у сферах приватного та інвестиційного банкінгу і керування активами, визначила Україну, як найбільш бідну, оскільки: 44% українців змушені отримувати субсидії, 65% українців за оцінкою ООН живуть за межею бідності, країна посідає перше місце в світі по відтоку робочої сили, друге - по дитячій смертності і туберкульозу.

Позиція України у міжнародних рейтингах

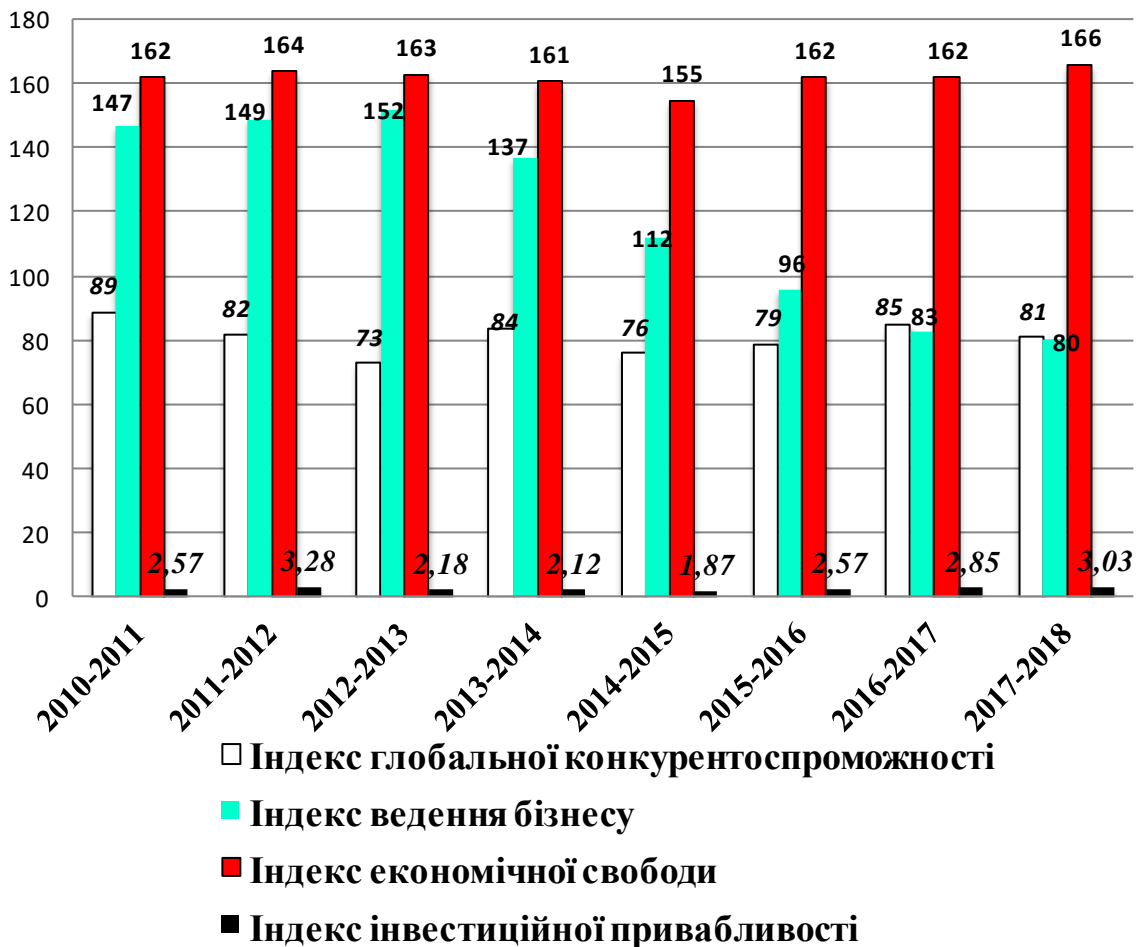

Рис. 1. Позиція України у світі за основними показниками міжнародних рейтингів

Джерело: авторська розробка на підставі опрацювання [1-9].

До чинників, які найбільшою мірою вплинули на погіршення позицій України у основних міжнародних рейтингах, треба віднести корупцію, політичну нестабільність, інфляцію, неефективність державної політики щодо захищення інтересів інвесторів та програм залучення міжнародних інвестицій.

Однак, за останніми даними глобального дослідження "Doing Business-2018" (рис.2) Україна за рік покращила свою позицію в рейтингу легкості ведення бізнесу на 4 позиції, піднявшись з 80 на 76 сходинку, опинившись між Бутаном та Киргизькою Республікою. У рейтингу Doing Business 2018 Україна піднялась на +4 пункти і посіла 76 позицію зі 190 країн світу.

Найбільший прогрес Україна продемонструвала у таких складових рейтингу: +105 пунктів (за 140-го на 35-те місце) по компоненту "одержання дозволів на будівництво" - завдяки зменшенню пайової участі в Києві з 10 до

2% та зниженню вартості послуг з технагляду; + 41 пункт по "сплаті податків" за зменшення та уніфікацію ставки ЄСВ. Також, слід відзначити, що у рейтингу агентства Moody's Investors Service Україна покращила свій кредитний рейтинг в міжнародному економічному списку. Він змінився з Саа3 до Саа2, що означає зміна прогнозу зі "стабільного" на "позитивний". Так, на поліпшення показників вплинуло проведення структурних реформ в Україні, що допомогло країні впоратися з борговим навантаженням і поліпшити позиції на зовнішніх ринках. Крім того, у рейтингу Глобального індексу конкурентоспроможності (ГІК) 2017/2018 Україна покращила свої позиції на 4 пункти і зайняла 81 місце серед 137 країн світу, які досліджувались (у ГІК 2016/2017 – 85 місце серед 138 країн). [1-7]

Рис. 2 Позиція України в рейтингу легкості ведення бізнесу
Джерело: [5].

На сьогодні за даними Міністерства економічного розвитку і торгівлі України ряд позитивних кроків у напрямі покращення інвестиційного клімату України вже здійснено [5]:

1) створене правове поле для інвестування та розвитку державно-приватного партнерства. Законодавство України визначає гарантії діяльності для інвесторів, економічні та організаційні засади реалізації державно-приватного партнерства в Україні. На території України для підвищення захисту іноземних інвестицій Законом України від 16.03.2000 № 1547 ратифікована Вашингтонська Конвенція 1965 року про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами і підписано та ратифіковано Верховною Радою України міжурядові угоди про сприяння та взаємний захист інвестицій з більше ніж 70 країнами світу.

2) з метою спрощення порядку залучення іноземних інвестицій та унеможливлення прояв ознак корупції при їх державній реєстрації 31.05.2016 р. прийнято Закон України № 1390-VIII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування обов'язковості державної реєстрації іноземних інвестицій", а 23.05.2017 р. Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення бар'єрів для залучення іноземних інвестицій». Законом врегульовано базові аспекти оформлення дозволу на застосування праці іноземців та посвідки на тимчасове проживання, що спростить залучення іноземних менеджерів та іноземних кваліфікованих працівників, що необхідно на перших етапах розвитку дочірнього підприємства в Україні.

3) Для розвитку партнерських відносин держави та бізнесу впровадження механізму державно-приватного партнерства для підвищення якості та своєчасності надання публічних послуг і ефективності використання бюджетних коштів.

4) Здійснюються заходи в напрямі розвитку інвестиційної інфраструктури, а саме: відповідно до Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385) питання створення регіональної мережі індустриальних парків і надання державної підтримки суб'єктам, які створюють такі парки, визначені як один із пріоритетних напрямів розвитку регіонів.

5) Започатковано на постійній основі діалог з бізнесом для врегулювання проблемних питань з інвесторами – щоквартальні робочі зустрічі за участю представників міністерств та бізнесу.

6) Постановою Кабінету Міністрів України від 19.10.2016 р. № 740 утворено Офіс із залучення та підтримки інвестицій для підтримки інвестицій та реалізації інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна» для забезпечення ефективності взаємодії з інвесторами, які діють в Україні, забезпечення співпраці державних органів та органів місцевого самоврядування, спрямованої на створення сприятливого інвестиційного клімату в Україні;

7) Указом Президента України від 29 серпня 2016 року № 365/2016 затверджено положення про Національну інвестиційну раду з метою

розроблення пропозицій щодо стимулювання та розвитку інвестиційної діяльності в Україні, формування привабливого інвестиційного іміджу України, у тому числі з урахуванням найкращої міжнародної практики.

8) Утворено Національну раду України з питань розвитку науки і технологій, яка є постійно діючим консультативно-дорадчим органом, що утворюється при Кабінетові Міністрів України, з метою забезпечення ефективної взаємодії представників наукової громадськості, органів виконавчої влади та реального сектору економіки у формуванні та реалізації єдиної державної політики у сфері наукової і науково-технічної діяльності постановою Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2017 року № 226.

9) Схвалено Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018—2020 роки та затверджено план заходів щодо її реалізації, що сприятиме усуненню бар'єрів на шляху цифрової трансформації України у найбільш перспективних сферах, шляхом стимулювання економіки та залучення інвестицій, подолання цифрової нерівності, поглиблення співпраці з ЄС у цифровій сфері та розбудови інноваційної інфраструктури країни та цифрових перетворень.

10) Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2017 року № 578 утворено міжвідомчу робочу групу щодо розгляду проблемних питань про порушення правоохоронними органами прав суб'єктів господарювання. [5]

Отже, проведений аналіз економічних джерел та матеріалів Інтернет [1-9] показав, що у напрямі покращення інвестиційного клімату України вже здійснено ряд позитивних кроків. Однак, для досягнення позитивних практичних результатів необхідно прийняття не тільки правових документів, програм та заходів зі сприяння інвестування та захисту прав інвесторів, іноді декларативного характеру, а і практичне втілення в життя та реалізацію програм стимулювання іноземних та національних інвестицій з врахуванням результатів аналізу та узагальнення проблем, які перешкоджають інвестуванню в економіку України, під жорстким контролем державних, урядових та громадських організацій.

Тому, перспективою подальших розвідок повинно бути встановлення залежностей економічного зростання галузей та рівня їх інвестування за допомогою використання сучасного інструментарію економіко-математичного моделювання.

Таким чином, для забезпечення сталого розвитку національної економіки України надзвичайно важливим є покращення інвестиційного клімату України, створення правового полю для інвестування та розвитку державно-приватного партнерства, здійснення виваженого регулювання інвестиційної діяльності у реальному сектор економіки, врегулювання проблемних питань з інвесторами, оскільки без вирішення цих питань неможливі прогресивні зрушення в національній економіці та ефективна інтеграція у світовий економічний простір.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Сушко К.В. Чернова О.В. Місце України у глобальних економічних рейтингах. *Науковий журнал: "Економіка і суспільство"*. 2017. Вип. 9 - С. 110-114. [Електронний ресурс] URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/18.pdf.
2. Штулер І.О. Сучасні тенденції позиціювання України в світових рейтингах в умовах циклічних коливань економіки. *Економіка та управління національним господарством*. 2016. № 2 – С. 210–213.
3. WTO Statistical Database. Trade Profiles 2016 [Electronic Resource]. Mode of access: https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/trade_profiles16_e.pdf
4. Позиція України в рейтингу країн світу за індексом глобальної конкурентоспроможності 2016–2017 рр. [Електронний ресурс] URL: <http://edclub.com.ua/analityka/pozyciya-ukrayiny-v-reytingu-krayin-svitu-za-indeksom-globalnoyi-konkurentospromozhnosti-1>
5. Інвестиційна діяльність в Україні. Стан інвестиційної діяльності в Україні: за матеріалами Департаменту залучення інвестицій Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag> (останнє оновлення даних на 2.12.2018 - станом на 19.03.2018)
6. Україна в рейтингах: матеріали аналітичного порталу "Слово і діло". URL: <https://www.slovoidilo.ua/2018/08/06/infografika/suspilstvo/ukrayina-rejtyntax-dorohy-pokrashhylys-a-internet-pracyuye-povilnishe> (останнє оновлення даних станом на 6.08.2018)
7. Україна піднялася у рейтингу інвестиційної привабливості: матеріали аналітичного порталу "Слово і діло". URL: <https://www.slovoidilo.ua/2018/07/24/novyna/ekonomika/ukrayina-pidnyalasya-rejtynhu-investycizijnoyi-pryvablyvosti> (останнє оновлення даних на 2.12.2018 станом на 24 липня 2018 р.)
8. Doing Business-2018. Україна в рейтингу Світового банку легкості ведення бізнесу. URL: <http://edclub.com.ua/analityka/doing-business-2018-ukrayina-v-reytingu-svitovogo-banku-legkosti-vedennya-biznesu> (останнє оновлення даних станом на 09.11.2017)
9. Загальний перелік рейтингів. URL: <https://www.pravda.com.ua/cdn/graphics/ratings/>